

**PRZEPISY PORZĄDKOWE PRZEWOZU OSÓB I BAGAŻU W ŚRODKACH TRANSPORTU
ZBIOROWEGO KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ miasta Zakopane w zakresie publicznego
transportu zbiorowego**

Rozdział 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Pasażerowie, osoby kierujące pojazdami, osoby kontrolujące dokumenty przewozu oraz personel nadzoru ruchu zobowiązani są do przestrzegania niniejszych przepisów.
2. Użyte w niniejszych przepisach określenia oznaczają:
 - 1) Organizator - Gmina Miasto Zakopane;
 - 2) Operator - przedsiębiorca uprawniony do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób, który zawarł z organizatorem publicznego transportu zbiorowego umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.
 3. Operator wykonujący regularne przewozy osób w publicznym transporcie zbiorowym powinien podejmować działania ułatwiające podróżnym, w szczególności osobom o ograniczonej zdolności ruchowej oraz osobom niepełnosprawnym korzystanie z środków transportowych.
 4. Środki transportu, którymi wykonywane są regularne przewozy osób powinny być oznakowane w sposób widoczny dla pasażera w tym wyposażone w tablice kierunkowe oraz nazwę operatora.
 5. Organizator na podstawie zawartej umowy, podaje do publicznej wiadomości rozkład jazdy środków transportu na wszystkich wymienionych w rozkładzie jazdy przystankach komunikacyjnych oraz dworcach z wyłączeniem przystanków komunikacyjnych przeznaczonych tylko dla wysiadających pasażerów.
 6. Wsiadanie i wysiadanie pasażerów może odbywać się tylko i wyłącznie na przystankach komunikacyjnych lub dworcach określonych w rozkładzie jazdy.
 7. Operator jest obowiązany podać do publicznej wiadomości na dworcach, oraz w sposób zwyczajowo przyjęty obowiązujący cennik opłat lub taryfę, a ponadto w każdym środku transportu obowiązany jest umieścić w widocznym miejscu wyciąg z cennika opłat lub taryfy, który powinien zawierać także ceny biletów ulgowych.
 8. Organizator publikuje obowiązujący cennik opłat lub taryfę włącznie z cennikiem biletów ulgowych, na swojej stronie internetowej oraz ogłaszając w środkach masowego przekazu (prasa, radio).
 9. Kontrola dokumentów przewozu osób i bagażu może dokonywać Organizator lub osoba przez niego upoważniona oraz Operator lub osoba przez niego upoważniona, legitymująca się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu.
 10. Operator jest zobowiązany umieścić w pojeździe w miejscu widocznym dla pasażerów informację o obowiązujących przepisach porządkowych, a także informację z adresem, pod który należy kierować skargi i wnioski lub reklamacje z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu przez Operatora, a osoba kierująca pojazdem powinna posiadać czytelny identyfikator.

Rozdział 2 PRAWA I OBOWIĄZKI PASAŻERA ORAZ OPERATORA

§ 2

Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego dozwolone jest tylko na odpowiednio oznakowanych przystankach, po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.

§ 3

1. Opłatę za przejazd (należność przewozową) pasażer uiszcza poprzez zakup odpowiedniego biletu lub spełnienie ustalonych przez operatora lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportu.
2. Pasażer jest zobowiązany do przestrzegania ustaleń w zakresie cen biletów i innych opłat, uprawnień do przejazdów bezpłatnych i ulgowych oraz obowiązujących przepisów taryfowych.
3. Pasażerowie:
 - 1) mogą wsiadać do pojazdu i wysiadać z niego drzwiami przeznaczonymi do tego celu, odpowiednio oznakowanymi przez przewoźnika (wejście, wyjście);
 - 2) zajmujący miejsca stojące powinni w czasie jazdy trzymać się uchwytów lub poręczy;
 - 3) w trakcie wsiadania, przebywania w pojeździe i wysiadania powinni stosować się do zamieszczonych przez operatora informacji o charakterze porządkowym;
 - 4) nie powinni: zajmować miejsca w pobliżu kierującego pojazdem, aby nie ograniczać jego pola widzenia, rozmawiać z nim oraz utrudniać kierującemu prowadzenie pojazdu.
4. Pasażer, który zajmie miejsce oznaczone: „dla osoby niepełnosprawnej” lub „dla osoby z dzieckiem na ręku”, jeśli nie ma ku temu uprawnień, obowiązany jest zwolnić je, w razie zgłoszenia się osoby, dla której miejsce takie jest przeznaczone.

5. W pojazdach niskopodłogowych wyposażonych w stanowisko dla podróżnych niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich pasażer powinien umożliwić takim osobom ustawienie wózka w wyznaczonym miejscu.

6. Dziecko przewożone w pojeździe w wózku dziecięcym powinno być zabezpieczone szelkami, zapobiegającymi wypadnięciu. W przypadku braku takiego zabezpieczenia dziecko należy wyjąć z wózka.

7. Znalazca rzeczy zgubionej w pojeździe powinien przekazać ją kierującemu pojazdem, który zobowiązany jest przekazać rzecz w miejsce przeznaczone dla rzeczy znalezionych, którego adres powinien zostać podany w umieszczonej w pojeździe informacji dla pasażerów.

8. Naruszenie przepisów porządkowych przewozu osób i bagażu winno zostać zgłoszone przez współpasażerów kierującemu pojazdem.

§ 4

Zabrania się pasażerom:

- 1) wsiadania do pojazdu i wysiadania z niego po sygnale odjazdu;
- 2) jazdy na stopniach lub zewnętrznych częściach pojazdu;
- 3) otwierania drzwi pojazdu w czasie jazdy;
- 4) zanieczyszczania pojazdu lub niszczenia jego urządzeń i wyposażenia;
- 5) wychylania się z pojazdu i opierania się o drzwi podczas jazdy;
- 6) spożywania napojów i artykułów żywnościowych, mogących zabrudzić innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu;
- 7) grania na instrumentach muzycznych, korzystania z radioodbiorników bez słuchawek lub zakłócania w inny sposób spokoju w pojeździe;
- 8) palenia tytoniu, spożywania napojów alkoholowych i przyjmowania innych substancji niedozwolonych w pojeździe;
- 9) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju;
- 10) prowadzenia wszelkich zbiorów pieniędzy lub jakichkolwiek rzeczy, za wyjątkiem sytuacji, w których organizator akcji posiada stosowne upoważnienie;
- 11) wchodzenia do pojazdu w łyzworolkach lub wrotkach;
- 12) wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkody lub obrażenia;
- 13) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych.

§ 5

1. Kierujący pojazdem:

- 1) niezwłocznie po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy, których dokonuje na przystanku końcowym, po opuszczeniu pojazdu przez pasażerów, obowiązany jest podjechać na przystanek dla wsiadających w celu umożliwienia osobom oczekującym na przystanku początkowym zajęcia miejsc w pojeździe;
 - 2) zobowiązany jest do zatrzymania pojazdu tylko na przystankach komunikacyjnych lub dworcach określonych w rozkładzie jazdy;
 - 3) ma prawo sprawdzić ważność przejazdu pasażera;
 - 4) ma prawo odmówić przewozu osób nietrzeźwych, mogących zabrudzić innych pasażerów i pojazd, zachowujących się agresywnie, bądź stwarzających inne istotne zagrożenie dla pasażerów;
 - 5) może wezwać w szczególnych przypadkach Policję bądź Straż Miejską, celem interwencji lub zjechać z trasy przejazdu do najbliższego komisariatu Policji lub Straży Miejskiej;
 - 6) nie może w czasie jazdy prowadzić rozmów, spożywać posiłków, palić tytoniu oraz sprzedawać biletów.
2. Pracownicy Nadzoru Ruchu mają prawo odmówić wejścia do pojazdu oraz kontynuacji przejazdu osobom naruszającym przepisy § 4 lub § 5 ust. 1 pkt 4 oraz § 9 i 11.

§ 6

Osobom, które opuściły pojazd na wezwanie kierującego lub nadzoru ruchu, w związku z nieprzestrzeganiem przepisów § 4 lub § 5 ust. 1 pkt. 4 oraz § 9 i 11, nie przysługuje zwrot należności za bilet.

Rozdział 3. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY

§ 7

1. Pasażer odpowiada za spowodowane z własnej winy uszkodzenie pojazdu lub innych urządzeń komunikacyjnych.

2. Za zmianę trasy przejazdu lub zatrzymanie pojazdu bez uzasadnionej przyczyny pasażer zobowiązany jest uiścić opłatę dodatkową w wysokości przewidzianej w taryfie przewozowej. Operator odpowiada za szkody poniesione przez pasażerów, a wynikające ze stanu technicznego pojazdów. Pasażer winien zgłosić kierującemu pojazdem fakt powstania szkody w tym pojeździe.

Rozdział 4. PRZEWÓZ ZWIERZĄT I BAGAŻU PODRĘCZNEGO

§ 9

1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach zwierzęta oraz bagaż podręczny, jeżeli istnieje możliwość takiego umieszczenia ich w pojeździe, aby nie utrudniały przejścia i nie narażały na zanieczyszczenie odzieży innych pasażerów, nie ograniczały widoczności kierującemu pojazdem oraz nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu.

2. W uzasadnionych przypadkach, szczególnie przy dużym napełnieniu pojazdu pasażerami, kierujący pojazdem może odmówić przewozu bagażu o rozmiarach lub masie stwarzających utrudnienia dla podróżujących osób - powyższe nie dotyczy wózków dziecięcych i inwalidzkich.

3. W pojeździe można przewozić psy pod warunkiem, że posiadają kagańce i trzymane są na smyczy. Inne zwierzęta muszą być umieszczone w koszach, klatkach itp., w sposób zabezpieczający przed wyrządzeniem szkody.

4. Osoba przewożąca psa ma obowiązek posiadania w trakcie przewozu ważnego zaświadczenia potwierdzającego zaszczepienie psa przeciwko wściekliznie.

5. Nadzór nad bagażem podręcznym i zwierzętami, które pasażer przewozi przy sobie w pojeździe, należy do pasażera. Przewoźnik odpowiada za bagaż podręczny i zwierzęta tylko w przypadku, gdy szkoda powstała z winy przewoźnika.

§ 10

1. Pasażer odpowiada za zanieczyszczenie pojazdu lub uszkodzenie jego urządzeń i wyposażenia oraz za szkody lub obrażenia odniesione przez współpasażerów (np.: pogryzienie przez psa) powstałe w związku z przewozem bagażu podręcznego lub zwierząt domowych.

2. Bagażu i zwierząt nie wolno umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

§ 11

W pojazdach nie wolno przewozić:

1) przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom lub mogą uszkodzić albo zanieczyścić pojazd (np.: ostre narzędzia jak: piły, kosy lub otwarte naczynia ze smarami, farbami itp.),

2) rowerów (poza miejscami do tego wyznaczonymi),

3) przedmiotów cuchnących, łatwopalnych, wybuchowych, żrących, radioaktywnych, trujących oraz innych materiałów niebezpiecznych,

4) zwierząt mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku, w szczególności dużych psów bez kagańca,

5) w przypadku nie stosowania się do ustaleń określonych w pkt 1 - 4 - kierujący pojazdem ma prawo odmówić pasażerowi przewozu.

Rozdział 5. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 12

1. Pasażer nie przestrzegający przepisów porządkowych w zakresie kontroli dokumentów przewozu osób i bagażu podlega przepisom karnym, o którym mowa w Rozdziale 10a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r., prawo przewozowe (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 915).

2. W nieuregulowanych niniejszymi przepisami porządkowymi sprawach oraz w kwestii roszczeń z tytułu umowy przewozu osób mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r., Kodeks Cywilny (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.), ustawy z dnia 15 listopada 1984 r., Prawo przewozowe (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 915) oraz ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1440).